

Re-Accredited by NAAC with 'A' Grade

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

University Campus, Udhna-Magdalla Road, SURAT - 395 007, Gujarat, India.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી

યુનિવર્સિટી કેમ્પસ, ઉધના-મગદલા રોડ, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭, ગુજરાત, ભારત.

Tel : +91 - 261 - 2227141 to 2227146, Toll Free : 1800 2333 011, Fax : +91 - 261 - 2227312
E-mail : info@vnsgu.ac.in, Website : www.vnsgu.ac.in

-: પરિપત્ર :-

વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની સંલગ્ન તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને જણાવવાનું કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ થી અમલમાં આવનાર નવી શિક્ષણ નીતિ અનુસાર B.A. (Honors) સેમેસ્ટર- ૭ અને ૮ ના અભ્યાસક્રમ અંગે ચર્ચા કરતા ગુજરાતી વિષયની અભ્યાસ સમિતિની તા.૦૧/૦૬/૨૦૨૨ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક:૨ અન્વયે કરેલ ભલામણ વિનયન વિદ્યાશાખાની મંજૂરીની અપેક્ષાએ વિનયન વિદ્યાશાખાવતી વિનયન વિદ્યાશાખાના ડીનશ્રીએ મંજૂર કરી એકેડેમિક કાઉન્સિલને કરેલ ભલામણ એકેડેમિક કાઉન્સિલ તા.૨/૬/૨૦૨૨ ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક:૨૪ થી સ્વીકારી મંજૂર કરેલ છે. જેની આથી જાણ કરવામાં આવે છે.

ગુજરાતી વિષયની અભ્યાસ સમિતિની તા.૦૧/૦૬/૨૦૨૨ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક:૨

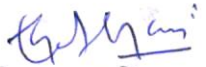
:: આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૨-૨૦૨૩ ના સમયથી અમલમાં આવનાર નવી શિક્ષણ નીતિ અનુસાર પેટાસમિતિ દ્વારા તૈયાર કરેલ બી.એ. સેમેસ્ટર-૭ અને ૮ (Honors) માટેના અભ્યાસક્રમને સભા દ્વારા મંજૂર કરી વિનયન વિદ્યાશાખાને ભલામણ કરવામાં આવે છે.

એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૦૨/૦૬/૨૦૨૨ની ઠરાવ ક્રમાંક: ૨૪

:: આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ થી અમલમાં આવનાર નવી શિક્ષણ નીતિ અનુસાર B.A.(Honors) સેમેસ્ટર- ૭ અને ૮ ના અભ્યાસક્રમ અંગે ગુજરાતી વિષયની અભ્યાસ સમિતિની તા.૦૧/૦૬/૨૦૨૨ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક:૨ અન્વયે નીચે મુજબ કરેલ ભલામણ વિનયન વિદ્યાશાખાની મંજૂરીની અપેક્ષાએ વિનયન વિદ્યાશાખાવતી વિનયન વિદ્યાશાખાના ડીનશ્રીએ મંજૂર કરી એકેડેમિક કાઉન્સિલને કરેલ ભલામણ સ્વીકારી મંજૂર કરવામાં આવે છે.

(બિડાણ: ઉપર મુજબ)

ક્રમાંક : એસ./પરિપત્ર/B.A.Honors /સિલેબસ/૧૧૩૪૯/૨૦૨૨
તા. ૦૪-૦૬-૨૦૨૨

ઈ.ચા. કુલસચિવ

પ્રતિ,

- ૧) વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની સંલગ્ન તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓ,
.....આપશ્રીની કોલેજના સંબંધિત શિક્ષકોને જાણ કરી અમલ કરવા સારૂ.
- ૨) અધ્યક્ષશ્રી, વિનયન વિદ્યાશાખા.
- ૩) પરીક્ષા નિયામકશ્રી, પરીક્ષા વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.
.....તરફ જાણ તેમજ અમલ સારૂ.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત
ગુજરાતી વિષયની અભ્યાસ સમિતિ
દ્વારા સંયોજિત ઓનર્સ
રેગ્યુલર અભ્યાસક્રમ

બી.એ. સેમેસ્ટર - ૭ & ૮ (નવીન)

[સને વર્ષ : ૨૦૨૨ -૨૦૨૩, ૨૦૨૩- ૨૦૨૪, ૨૦૨૪ -૨૦૨૫]

Bachelor Of Arts (Hons)

ગુજરાતી પેપર-૧. સાહિત્ય સ્વરૂપ - કૃતિઓ

હેતુ : ખંડકાવ્ય સ્વરૂપની અન્ય સાહિત્ય સ્વરૂપ સામેની તુલના દ્વારા સમજ પ્રાપ્ત થાય.

એકમ -૧ ખંડકાવ્યનું સાહિત્ય સ્વરૂપ અને લક્ષણો, ખંડકાવ્ય સ્વરૂપની વિકાસરેખા

એકમ -૨ ખંડકાવ્ય સાહિત્ય સ્વરૂપ અને ટૂંકીવાર્તા સ્વરૂપની તુલના .

એકમ -૩ શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્યો -સં. ચિનુ મોદી , સતીશ વ્યાસ , આદર્શ પ્રકાશન

એકમ -૪. ' બાહુક '- ચિનુ મોદી , આદર્શ પ્રકાશન

શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્ય - ચિનુ મોદી , સતીશ વ્યાસ (અભ્યાસ માટે પસંદગીનાં ખંડકાવ્ય)

૧. વસંતવિજય - કાન્ત
૨. ચક્રવાક મિથુન - કાન્ત
૩. ગામમાતા - કલાપી
૪. તુકારામનું સ્વર્ગારોહણ - રા.વિ. પાઠક
૫. છેલ્લી પૂજા - પ્રહલાદ પારેખ
૬. જટાયુ - સિતાંશુ

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. ખંડકાવ્ય સ્વરૂપ વિકાસ - ચિનુ મોદી
૨. ખંડકાવ્ય - જયદેવ શુક્લ
૩. સાહિત્ય સ્વરૂપશ્રેણી - સુમન શાહ
૪. સત્તર સાહિત્ય સ્વરૂપો- પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૫. બાહુક -લે. ચિનુ મોદી , આદર્શ પ્રકાશન
૬. શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્ય - ચિનુ મોદી , સતીશ વ્યાસ , આદર્શ પ્રકાશન
- ૭ મુક્ત દીર્ઘ કવિતા - દીપક રાવલ , પાર્શ્વ પ્રકાશન
૮. સાહિત્ય સ્વરૂપો - કે.સી.મહેતા
૯. આપણા ખંડકાવ્ય - સં. ધીરુભાઈ ઠાકર

બી.એ. સેમેસ્ટર-૭.

(શૈક્ષણિક વર્ષ: ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪, ૨૦૨૪-૨૦૨૫)

Core course: 002

ગુજરાતી પેપર - ૦૨ ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા.

હેતુ: ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસકોની વિચારધારાઓનો પરિચય વિદ્યાર્થીઓને મળી રહે.

એકમ - ૧. રસ સિદ્ધાંતની વિચારણા અને રસની પરિભાષા

- ૧.૧. રસનિષ્પત્તિની પ્રક્રિયા સંબંધી ભદ્ર લોલ્લટ, ભદ્ર શંકુક, ભદ્ર નાયક, અને આચાર્ય અભિનવગુપ્તના મતની સમીક્ષા.
- ૧.૨. ભરતનું રસસૂત્ર, ભાવ, સ્થાયી ભાવ, વિભાવ-અનુભાવ, સાત્ત્વિક ભાવ અને સંચારી ભાવની સમજૂતી
- ૧.૩. રસ અને રસાભાસ, ભાવ અને ભાવાભાસ
- ૧.૪. રસ પ્રતીતિનાં વિધનો.

એકમ - ૨. ધ્વનિ સિદ્ધાંતની વિચારણા

૨. ૧ ધ્વનિની વ્યાખ્યા, ધ્વનિનું સ્વરૂપ, આનંદવર્ધનના મતે.
૨. ૨ ધ્વનિના આધારે કાવ્યના પ્રકારો, વસ્તુ ધ્વનિ, અલંકાર ધ્વનિ અને રસ ધ્વનિ.
૨. ૩ ધ્વનિ કાવ્યના પ્રભેદો : વિવક્ષિતાન્યપરવાચ્ય અને અવિવક્ષિતવાચ્ય ધ્વનિ.

એકમ - ૩. કુંતકની વક્રોક્તિ વિચારણા

૩. ૧. કુંતકની કાવ્યની વ્યાખ્યા
૩. ૨. કુંતકનો વક્રોક્તિ વિચાર
૩. ૩. વક્રોક્તિના પ્રકારો
૩. ૪. કાવ્યના ત્રણ ભાગો અને પ્રકારો.

એકમ - ૪. રમણીયતાની વિભાવના.

૪. ૧. જગન્નાથના મતે રમણીયતાની વિભાવના
૪. ૨. જગન્નાથની કાવ્યની વ્યાખ્યા અને તેના અર્થો
૪. ૩. જગન્નાથે દર્શાવેલ કાવ્યના ચાર પ્રકારો

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. ભારતીય સાહિત્યમાં વિચાર પરંપરા- તપસ્વી નાન્દી.
૨. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા- બહેચરભાઈ પટેલ
૩. અભિનવ ગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો.- લે.- નગીનદાસ પારેખ
૪. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત- નટુભાઈ રાજપરા અને જયંત કોઠારી
૫. ધ્વન્યાલોક - ડોલરરાય માંકડ
૬. ધ્વન્યાલોક - આનંદવર્ધન
૭. આનંદવર્ધનનો ધ્વનિ વિચાર- નગીનદાસ પારેખ
૮. રસ સિદ્ધાંત : એક પરિચય - ડો. પ્રમોદકુમાર પટેલ
૯. કુંતકનો વિચાર- નગીનદાસ પારેખ
૧૦. કુંતકનો વક્રોક્તિવિચાર- ડો. રમેશ શુક્લ

બી.એ. સેમેસ્ટર- ૭

(શૈક્ષણિક વર્ષ : ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪, ૨૦૨૪ -૨૦૨૫)

Core course: 003.

ગુજરાતી પેપર- ૩ ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યની વિવેચન પ્રવૃત્તિ પરત્વે અભિમુખ બને અને વિવેચન વિશેની સમજ કેળવાય.

એકમ -૧. સુધારક યુગનું સાહિત્ય વિવેચન

- નવલરામની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો .
- કવિ અને કવિતા વિશેના નવલરામના વિચારો .
- જુસ્સો, રસ , તર્ક અંગે નવલરામના વિચારો.

એકમ -૨. પંડિત યુગનું સાહિત્ય વિવેચન

- બ. ક. ઠાકોરની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.
- એમની દૃષ્ટિએ ઉત્તમ કવિતા કોને કહેવાય તે વિગતે ચર્ચા.
- વિચારપ્રધાન કવિતાની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.
- ઠાકોરની દ્રષ્ટિએ પ્રતિભા એટલે શું? પ્રતિભાબીજની માવજતમાં નડતા વિષ્ણુ વિશે ચર્ચા કરો.

એકમ- ૩. ગાંધીયુગનું સાહિત્ય વિવેચન

- ઉમાશંકર જોશીની કાવ્યવિભાવના.
- કવિ અને કવિતા વિશેના ઉમાશંકરના વિચારો .
- કવિકર્મ અને સર્જનપ્રક્રિયા અંગેના વિચારો .
- કલા અને નીતિ અંગેના ઉમાશંકરના વિચારો .

એકમ ૪. આધુનિક યુગનું સાહિત્ય વિવેચન

- સુરેશ જોશીની કાવ્યવિભાવના .
- સાહિત્યની કલાઅભિમુખતા અને શુદ્ધ કળા વિશેના વિચારો .
- રૂપનિમિત્તિ અંગેના વિચારો
- ભાષાકર્મ અને સંક્રમણ વ્યાપાર અંગેના વિચાર.

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. વિવેચનનું વિવેચન : જયંત કોઠારી
૨. વાત આપણા વિવેચનની: શિરીષ પંચાલ
૩. આપણું વિવેચન સાહિત્ય: હીરાબેન પાઠક
૪. ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન - પ્રમોદ કુમાર પટેલ
૫. પ્રતીતિ - પ્રમોદકુમાર પટેલ
૬. વિવેચનપોથી : શિરીષ પંચાલ
૭. વિવેચક નવલરામ - પૂર્ણિમા ભટ્ટ
૮. બ.ક.ઠાકોરનો કાવ્ય વિચાર - હર્ષદ ત્રિવેદી
૯. વિવેચનનો અનુબંધ - ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા

બી.એ. સેમેસ્ટર- ૭

(શૈક્ષણિક વર્ષ : ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪, ૨૦૨૪ -૨૦૨૫)

Elective course:001

ગુજરાતી પેપર-૪ આધુનિક સાહિત્ય - અનુઆધુનિક સાહિત્ય (A)

હેતુ : આધુનિકતા - અનુઆધુનિકતાની વિભાવના સમજાય તથા કૃતિનો આ સંદર્ભમાં આસ્વાદ કરી શકે.

એકમ - ૧ આધુનિકતાની વિભાવના

૧.૧ આધુનિક સંજ્ઞા પરિચય, પરંપરાગત, સમકાલીન, અર્વાચીન સંજ્ઞાઓ સાથેનો સંબંધ

૧.૨ આધુનિક સાહિત્યનાં લક્ષણો

૧.૩ આધુનિક સાહિત્યને પ્રેરનારાં પરિબળો

એકમ - ૨ ' ફેરો ' - રાધેશ્યામ શર્મા

એકમ : ૩ અનુઆધુનિકતાની વિભાવના

એકમ : ૪. 'ગુજરાતી દલિત કવિતા' - સં. નીરવ પટેલ (પસંદગીની કવિતા - ૨૫)

ગુજરાતી દલિત કવિતા - સં. નીરવ પટેલ (અભ્યાસક્રમમાં પસંદ કરેલી કવિતા)

૧. ગામ છોડી જતાં - પ્રવીણ ગઢવી

૨. મંદિર પ્રવેશ ન કરો દોસ્તો - પ્રવીણ ગઢવી

૩. ફરી ભૂલ ન કરતો મહાત્મા - પ્રવીણ ગઢવી

૪. હું એકલવ્ય - દલપત ચૌહાણ

૫. અસ્પૃશ્ય - દલપત ચૌહાણ

૬. સ્પર્શ - હરીશ મંગલમ

૭. અર્થ - હરીશ મંગલમ

૮. અસ્પૃશ્ય કવિતા - સાહિલ પરમાર

૯. ટાણવા માટે ન આવવા - સાહિલ પરમાર

૧૦. વાડો - રાજુ સોલંકી

૧૧. બાબા સાહેબની જે - રાજુ સોલંકી

૧૨. ચ્યમ લ્યા એટલો ફાટી જ્યો - શંકર પેન્ટર

૧૩. ઓવરબ્રિજ - ભી.ન.વણકર

૧૪. આનંદની કવિતા - યશવંત વાઘેલા

૧૫. શબ્દને જોયા છે મેં - જયંત પરમાર

૧૬. દલિત કવિનું વસિયતનામું - જયંત પરમાર

૧૭. અહીં - કિશન સોસા

- ૧૮ રમખાણગ્રસ્ત શહેર - કિશન સોસા
 ૧૯. મારો શામળિયો - નીરવ પટેલ
 ૨૦. હું અને ડોશી - નીરવ પટેલ
 ૨૧. લખં - પથિક પરમાર
 ૨૨. અમને અધિકાર આપો - મધુકાન્ત કલ્પિત
 ૨૩. ગાંધીજીને - અરવિંદ વેગળા
 ૨૪. કાવ્યનું મુલ્ય - ચંદ્ર મહેરિયા
 ૨૫. ચોદમીનો સૂર્ય - નિલેશ કાથળ

સંદર્ભસૂચિ :

૧. 'કેરો' - રાઘેશ્યામ શર્મા , પાર્શ્વ પ્રકાશન
 ૨. ગુજરાતી દલિત કવિતા - સં. નીરવ પટેલ, સાહિત્ય અકાદમી દિલ્હી
 ૩. સાહિત્યમાં આધુનિકતા- સુમન શાહ
 ૪. ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતાવાદ- પ્રમોદકુમાર પટેલ
 ૫. આધુનિકતા: એક સંકુલ સમ્પ્રત્યય-બિપિન આશર
 ૬. અનુ આધુનિકતા અને આપણે - સુમન શાહ
 ૭. આધુનિકોત્તર સાહિત્ય - સુધા પંડ્યા
 ૮. પ્રતિબદ્ધ - ભરત મહેતા
 ૯. દલિત સંપ્રત્યય - નરેશ વાઘેલા
 ૧૦. દલિત સાહિત્ય - ગુણવંત વ્યાસ
 ૧૧. શબ્દસૃષ્ટિ , દલિત સાહિત્ય વિશેષાંક - સાહિત્ય અકાદમી , ગાંધીનગર
 ૧૨. દલિત કવિતા - સં. મોહન પરમાર

ગુજરાતી ધેપર - ૪ સાહિત્ય અને પુરાકલ્પન (B)

હેતુ - વિદ્યાર્થીઓ પુરાકથાઓનો પરિચય પ્રાપ્ત કરી શકે

એકમ - ૧. પુરાકલ્પન સંજ્ઞાની વિભાવના

એકમ - ૨. પુરાકલ્પન અને અન્ય વિદ્યાશાખા વચ્ચેનો સંબંધ

૨. ૧ પુરાકલ્પન અને સમાજવિજ્ઞાન

૨. ૨ પુરાકલ્પન અને મનોવિજ્ઞાન

૨. ૩ પુરાકલ્પન અને ભાષાવિજ્ઞાન

૨. ૪ પુરાકલ્પન અને ધર્મ

૨. ૫ પુરાકલ્પન અને લોકકથા - દંતકથા

એકમ - ૩. ઉરૂભંગ - હર્ષદેવ માધવ , પાર્શ્વ પ્રકાશન

એકમ - ૪. અંતિમ યુદ્ધ - ધ્વનિલ પારેખ , ડિવાઈન પબ્લીકેશન્સ

સંદર્ભ :

૧. પુરાકલ્પન - પ્રવીણ દરજી , યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

૨. કળા સાહિત્ય અને વિવેચન - પ્રમોદકુમાર પટેલ

૩. આધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞાનો પરિચય -ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા

૪. ઉરૂભંગ - હર્ષદેવ માધવ , પાર્શ્વ પ્રકાશન

૫. અંતિમ યુદ્ધ - ધ્વનિલ પારેખ, ડિવાઈન પબ્લીકેશન

૬. નાટકમાં મીથ - ધ્વનિલ પારેખ

૭. આધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞા કોશ - ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા

૮. સાહિત્ય પરિષદ કોશ, ભાગ - ૩

પેપર - પ. પૂઠરીડિંગ - જોડણી (A)

Multi Disciplinary- 001

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ જોડણી અને પૂઠરીડિંગ અંગેની માહિતી મેળવી વાંચતા લખતા શીખી શકે

એકમ : ૧. પૂઠ એટલે શું ? , પૂઠ રીડિંગનું મહત્વ
પૂઠવાચન અને ભૂલસુધારણા

એકમ -૨ કોશ સ્વરૂપ વ્યુત્પત્તિ વ્યાખ્યા અને પ્રયોજન
કોશના વિવિધ પ્રકારો
કોશ કઈ રીતે જોવો ? અકારાટિકમ, કોશનું મહત્વ

એકમ : ૩. જોડણીનાં નિયમો અને વિરામચિહ્ન

એકમ : ૪. સંધિ- સમાસનાં નિયમો
સંદર્ભ ગ્રંથ :

૧. સાર્થ જોડણીકોશ
૨. લેખનપદ્ધતિ અને પૂઠવાંચન - રમેશ શુક્લ
૩. પૂઠવાચન - રતિલાલ સાં.નાયક
૪. વ્યાકરણવિમર્શ - ભિમિ ધનશ્યામ દેસાઈ
૫. ગુજરાતી ભાષાનું વ્યાકરણ - યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૬. મોટો કોશ - રતિલાલ નાયક

ગુજરાતી પેપર - પ. ડાયસ્પોરિક સાહિત્ય (B)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ ડાયસ્પોરિક સાહિત્ય અંગેની માહિતી મેળવી શકે.

એકમ : ૧. ડાયસ્પોરિક સાહિત્ય વિભાવના

એકમ : ૨. ગુજરાતી ડાયસ્પોરિક સાહિત્ય પરિચય વાર્તા , નવલકથા, કવિતા

એકમ : ૩. ટૂંકી વાર્તા સ્વરૂપ

એકમ: ૪. પન્ના નાયકનો વાર્તાલોક - પન્ના નાયક, ડિવાઈન પબ્લીકેશન

સંદર્ભગ્રંથ -

૧. ડાયસ્પોરિક સાહિત્ય - સં. કેતન બુહાં
૨. અમેરિકામાં ભારતીયો -પ્રવીણ ન.શેઠ ,જગદીશ દવે
૩. અમેરિકામાં કેટલાક ગુજરાતી સર્જકો -મધુસુધન કાપડિયા, સાહિત્ય અકાદમી - ૨૦૧૧
૪. બ્રિટીશ ગુજરાતી ડાયસ્પોરા કાવ્યધારા - બળવંત જાની

ગુજરાતી પેપર - ૬ સાહિત્ય સંશોધન પદ્ધતિ

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ સંશોધન અંગેની સમજ કેળવી શકશે.

એકમ - ૧. સાહિત્ય સંશોધનનું સ્વરૂપ , પ્રયોજન પદ્ધતિઓ

એકમ - ૨. સામગ્રી સંચય - મૂળ સામગ્રી / આધાર સામગ્રી તેના ઉપયોગની પદ્ધતિ પ્રયોજન અનુસાર

એકમ - ૩. સાહિત્ય સંશોધનના ક્ષેત્રો

મધ્યકાલીન - અર્વાચીનમાં કૃતિ, કર્તૃત્વ અને સમય નિર્ણયની સમસ્યા

એકમ - ૪. સૂચિકરણ - સૂચિકરણની પદ્ધતિ અને પ્રકારો

(પાદટીપ, સંદર્ભસૂચિ, વિષયસૂચિ, શબ્દસૂચિ , લેખકસૂચિ , ગ્રંથસૂચિ , સામયિકસૂચિ)

○ સંદર્ભસૂચિ :

૧. સાહિત્યિક સંશોધન વિશે : સુમન શાહ , પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

૨. સાહિત્યિક સંશોધનની પદ્ધતિ : ચંપુ વ્યાસ , યુનિ.ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.

૩. સાહિત્યિક સંશોધન : નરેશ શુક્લ , પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

૪. સાહિત્યિક સંશોધનની પદ્ધતિ અને પ્રશ્નો : પ્રમોદકુમાર પટેલ, : અધીત - ૧૭ ગુજરાતીનો
અધ્યાપક સંઘ.

૫. સાહિત્યિક તથ્યોની માવજત : જયંત કોઠારી

૬. શોધગંગા ઓનલાઈન

બી.એ. સેમેસ્ટર- ૮
(શૈક્ષણિક વર્ષ: ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪, ૨૦૨૪ -૨૦૨૫)

Core course: 004

ગુજરાતી પેપર - ૭. તુલનાત્મક સાહિત્ય

હેતુ: સાહિત્યને મૂલવવા માટેનો તુલનાત્મક અભિગમ કેળવાય.

એકમ-૧ તુલનાત્મક સાહિત્ય : વ્યાખ્યા, વિભાવના, લક્ષણો અને કાર્યક્ષેત્ર.

એકમ-૨ તુલનાત્મક સાહિત્યના અભિગમો (ફ્રેન્ચ અને અમેરિકન અભિગમ સંદર્ભે)

એકમ-૩ 'કૃષ્ણાયન' તથા 'દ્રોપદી' નવલકથાની વિષયવસ્તુગત તુલના

એકમ-૪ 'કૃષ્ણાયન' કાજલ ઓઝા તથા 'દ્રોપદી' પ્રતિભારાયની નવલકથાની પાત્રલક્ષી તુલના

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. કૃષ્ણાયન- કાજલઓઝા , નવભારત પ્રકાશન
૨. દ્રોપદી - પ્રતિભારાય , અરુણોદય પ્રકાશન
- ૩ તુલનાત્મક સાહિત્ય - ધીરુ પરીખ
૪. તુલનાત્મક સાહિત્યની દિશામાં - અશ્વિન દેસાઈ
૫. તુલનાત્મક સાહિત્યાભ્યાસ - વસંત બાપટ ,અનુ.-જયા મહેતા , જશવંતી દવે
૬. તુલનાત્મક સાહિત્ય : સિદ્ધાંત અને વિનિયોગ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- ૭.. તુલનાત્મક સાહિત્ય- ચૈતન્ય દેસાઈ
૮. પ્રત્યક્ષ - ઓનલાઈન
૯. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા - ઇન્દ્રનાથ ચૌધરી.

બી.એ. સેમેસ્ટર-૮

(શૈક્ષણિક વર્ષ: ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪, ૨૦૨૪-૨૦૨૫)

Core course: 005

ગુજરાતી પેપર - ૮ ભાષાવિજ્ઞાન

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ વિદ્યાશાખાઓનો, ભાષાના ઘટક તત્ત્વોનો તથા ધ્વનિ નિર્માણ પ્રક્રિયાનો ખ્યાલ મેળવે.

એકમ -૧ ભાષાવિજ્ઞાનનું કાર્યક્ષેત્ર

ભાષાવિજ્ઞાનનો વૈજ્ઞાનિક અભિગમ

ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ વિદ્યાશાખાઓનો પરિચય

ભાષાવિજ્ઞાનનો અન્ય વિજ્ઞાનો અને શાસ્ત્રો સાથેનો સંબંધ

એકમ -૨ ધ્વનિવિજ્ઞાન

ભાષાવિજ્ઞાનમાં ધ્વનિવિજ્ઞાનનું મહત્વ

ધ્વનિઘટકની વિભાવના

ધ્વનિવિજ્ઞાન (Phonetics) અને ધ્વનિતંત્રવિજ્ઞાન (Phonology) વચ્ચેનો સંબંધ

એકમ -૩. ધ્વનિ નિર્માણની પ્રક્રિયા

વાણીના અવયવો અને તેનું કાર્ય

ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ : સ્વર અને વ્યંજન

સ્વરોનું વર્ગીકરણ વ્યંજનોનું વર્ગીકરણ

એકમ -૪ .માન્ય ગુજરાતીના ધ્વનિઓ

સ્વરો, અર્ધસ્વરો

વ્યંજનો

અક્ષર (syllable)

સૂર

બલાઘાત (stress)

જંકચર (સંગમ)

દીર્ઘત્વ

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. ભાષાવિજ્ઞાન _ સંવર્ધિત આવૃત્તિ ૧૯૭૮) ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
૨. ભાષાપરિચય _ પોપ્ચુલર પ્રકાશન, સુરત
૩. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન - ડૉ. પ્રબોધ પંડિત
૪. General Linguistics – R.H. Robins
૫. ધ્વનિઘંટકની વિભાવના _ ડૉ. ભારતીબેન દવે
૬. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ _ જયંત કોઠારી
૭. વ્યુત્પત્તિ વિચાર _ ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૭. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા _ ઈન્દ્રનાથ ચૌધરી
૮. ગુજરાતી ધ્વનિવ્યવસ્થાની વિચારણા _ પિંકી પંડ્યા
૯. ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય _ રમેશ ત્રિવેદી
૧૦. ગુજરાતી વ્યાકરણ પ્રવેશ _ અશરફખાન પઠાણ
૧૧. થોડોક વ્યાકરણ વિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૨. શબ્દ અને પરિશીલન - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૩. ગુજરાતી ભાષા- ડૉ. ટી. એન. દવે
૧૪. વ્યાકરણ વિમર્શ _ ડૉ. ઊર્મિ ઘનશ્યામદેસાઈ
૧૫. વ્યાકરણ : અર્થ અને આકાર - ડૉ. પ્રબોધ પંડિત
૧૬. ગુજરાતી વાક્યરચના - ડૉ. પ્રબોધ પંડિત

બી.એ. સેમેસ્ટર -૮

(શૈક્ષણિક વર્ષ: ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪, ૨૦૨૪ -૨૦૨૫)

Core course: 006

ગુજરાતી પેપર - ૯ સાહિત્ય અને ફિલ્મ

હેતુ - વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને ફિલ્મનો તુલનાત્મક અભ્યાસ કરી શકે.

એકમ : ૧. ફિલ્મ નિર્માણની પ્રક્રિયા

એકમ : ૨ સાહિત્ય અને ફિલ્મ કળા સ્વરૂપ સંદર્ભે સામ્ય - લેદ

એકમ : ૩. કંકુ - પન્નાલાલ પટેલ (પન્નાલાલની વાર્તા અને ફિલ્મ)

એકમ : ૪. પિંજર - અમૃતા પ્રીતમ - રાજકમલ પ્રકાશન

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. કેમેરાની આંખે - દૃષ્ટિ પટેલ

૨. પન્નાલાલનો વાર્તા વિશેષ - શરીફા વીજળીવાળા, સંજીવની પ્રકાશન

૩. રૂપાંતર - અમૃત ગંગર -અરુણોદય પ્રકાશન

૪. અમૃતા પ્રીતમની 'પિંજર' - અનુ. શરીફા વીજળીવાળા, અરુણોદય પ્રકાશન

૫. સાહિત્યમાં ફિલ્માવલોકન - અભિજિત વ્યાસ

૬. સાહિત્ય અને સિનેમાનો અનુબંધ - મહિપતસિંહ રાઉલજી

૭. સમીપેના લેખો - શિરીષ પંચાલ

૮. કથા સાહિત્ય અને સિનેમા - તરુણ બેન્કર , (પ્રકાશક પોતે)

બી.એ. સેમેસ્ટર -૮

(શૈક્ષણિક વર્ષ: ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪, ૨૦૨૪ -૨૦૨૫)

પેપર - ૧૦ અનુવાદ અને સમસ્યા (A)

Elective Course : 00૨

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ અનુવાદિત કૃતિનો પરિચય મેળવે અને અનુવાદ અંગેની માહિતી પ્રાપ્ત કરી શકશે.

એકમ : ૧. અનુવાદ સંજ્ઞા, વ્યાખ્યા અને વિભાવના

એકમ : ૨. સંસ્કૃતિ પરિવેશના સંદર્ભે અનુવાદની સમસ્યાઓ

એકમ : ૩. એક મેલી ચાદર - રાજેન્દ્રસિંહ બેદી , હિન્દી

એકમ : ૪ 'એક મેલી ચાદર' - રાજેન્દ્રસિંહ બેદી, અનુ. મોહન દાંડીકર
સંદર્ભ :

૧. અનુવાદ કળા - નગીનદાસ પારેખ સં. રમણ સોની
૨. અનુવાદ વિજ્ઞાન - ભોળાનાથ તિવારી
૩. અનુવાદ વિચાર અને અનુવાદ પ્રક્રિયા - રમણ સોની
૪. અનુવાદ સમસ્યાઓ - મોહનભાઈ પટેલ
૫. ગુજરાતી અનુવાદ વિચાર - જયંતીભાઈ ચૌધરી
૬. જ્ઞાન ગંગોત્રી

ગુજરાતી પેપર - ૧૦ લોકપ્રિય સાહિત્ય (B)

હેતુ - વિદ્યાર્થીઓને લોકપ્રિય સાહિત્ય અને શિષ્ટ સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ સમજવા મળે

એકમ : ૧ લોકપ્રિય સાહિત્યની વિભાવના અને લક્ષણો તથા પ્રેરકબળો

એકમ : ૨. શિષ્ટ સાહિત્ય અને લોકપ્રિય સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ , લોકભોગ્ય અને લોકપ્રિય વચ્ચેનો ભેદ

એકમ : ૩ નીરજા ભાર્ગવ - અશ્વિની ભટ્ટ , નવભારત પ્રકાશન

એકમ : ૪. એકલતાના કિનારા - ચંદ્રકાંત બક્ષી, પ્રવીણ પ્રકાશન

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. અનુઆધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞાકોશ -જયંત ગાડીત
૨. ગુજરાતી નવલકથા- રઘુવીર ચૌધરી
૩. આપણીકથા - જયંત ગાડીત
૪. સમીપેના અંકો - શિરીષ પંચાલ
૫. સાહિત્ય કા સમાજશાસ્ત્ર - મેજર પાંડે , હરિયાણા અકાદમી

બી.એ. સેમેસ્ટર-૮

(શૈક્ષણિક વર્ષ: ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪, ૨૦૨૪-૨૦૨૫)

Elective course :

ગુજરાતી પેપર - ૧૧ સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ (A)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતની સંસ્કૃતિનો પરિચય પ્રાપ્ત કરી શકે.

એકમ-૧. સંસ્કૃતિનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી ગુજરાતના સાંસ્કૃતિક વૈવિધ્યનો પરિચય.

એકમ-૨. સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિનો સંબંધ, એકબીજા પર પડતી અસરોનો અભ્યાસ.

એકમ-૩. 'સરસ્વતીચંદ્ર' -૧ (લે. ગો.મા.ત્રિપાઠી)ના આધારે ગુજરાતી સંસ્કૃતિનો અભ્યાસ

એકમ-૪. 'ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિ'- હસુતાબેન સેદાણી.(પ્ર. યુનિ.ગ્રં.નિ.બોર્ડ, અમદાવાદ)

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. આલોચના (હિન્દી)નાં વિવિધ અંકો ,૮૨,૧૯૮૭
૨. સાહિત્યકા સમાજશાસ્ત્રીય ચિંતન (હિન્દી) - નિર્મલા જૈન
૩. વ્યવહારિક સમાજશાસ્ત્ર- ડૉ.સંજીવ મહાજન
૪. સાહિત્ય : માનસશાસ્ત્ર, સમાજશાસ્ત્ર અને ઇતિહાસ સંદર્ભે - ડૉ. નરેશ શુક્લ
૫. literature and society, Penguin Book-1956
૬. સંસ્કૃતિ , બહુસંસ્કૃતિ અને સાહિત્ય - પ્રવીણ દરજી પાર્શ્વ પ્રકાશન
૭. સાહિત્યનો સામાજિક સંદર્ભ - આલોક ગુપ્તા પાર્શ્વ પ્રકાશન
૮. સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન - ડૉ.નાનકભાઈ કાદર પાર્શ્વ પ્રકાશન

ગુજરાતી પેપર - ૧૧ સાહિત્ય અને ઇતિહાસ (B)

હેતુ : આંતર વિદ્યાકીય ટ્રષ્ટિકોણથી ઇતિહાસ અને સાહિત્ય વચ્ચેનાં સંબંધની સમજ વિકસે.

એકમ- 1. ઇતિહાસ સંજ્ઞા, વિભાવના અને ઇતિહાસલેખનના સાધનોનો પરિચય.

એકમ-2. ઇતિહાસ અને સાહિત્યનો સંબંધ, એકબીજા પર પડતી અસરોનો અભ્યાસ

એકમ-3. ગુજરાતનો સુવર્ણકાળ (રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સંદર્ભમાં અભ્યાસ)

એકમ-4. પાટણની પ્રભુતા- ઇતિહાસ અને સાહિત્યના સંદર્ભે અભ્યાસ

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. પરિષદ પ્રમુખોના વ્યાખ્યાનો - ભો.જે.વિદ્યાલવન અમદાવાદ
૨. ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ - ર.છો.પરીખ , હરિપ્રસાદ શાસ્ત્રી
૩. ગુજરાત એક દર્શન, પ્રાચ્ય વિદ્યામંદિર , મહારાજ સયાજીરાવ વિશ્વ વિદ્યાલય વડોદરા
૪. સાહિત્ય : માનસશાસ્ત્ર ,સમાજશાસ્ત્ર અને ઇતિહાસ સંદર્ભે - નરેશ શુક્લ
૫. કલાકારની ઇતિહાસબોધ - ભરત મહેતા
૬. સંબોધીના વિવિધ અંકો - એલ. ડી.ઇન્ડોલોજી , અમદાવાદ
૭. નવલકથા સ્વરૂપ અને વૈવિધ્ય - શિરીષ પંચાલ

ગુજરાતી ધેપર - ૧૨ સાહિત્ય સંશોધન પદ્ધતિ

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ સંશોધન અંગેની સમજ કેળવી શકશે.

એકમ - ૧. સાહિત્ય સંશોધનની સજ્જતા

એકમ - ૨. સંશોધન પ્રક્રિયા દરમિયાન રાખવી પડતી સાવધાની

એકમ - ૩. શોધનિબંધનું માળખું

એકમ - ૪. નમૂનાના શોધનિબંધો (સંદર્ભ ગ્રંથો તરીકે જોવા માટે)

૧. અખો એક અધ્યયન : ઉમાશંકર જોશી

૨. ઉશનસ : એક અધ્યયન : રમણ સોની

૩. આધુનિક કવિતા પ્રવાહ : જયંત પાઠક

૪. ચાર વાર્તાકારો : વિજય શાસ્ત્રી

૫. ખંડકાવ્ય : સ્વરૂપ વિકાસ : ચિનુ મોદી

૬. આધુનિક ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તામાં ઘટનાતત્વનો વિનિયોગ : જયેશ ભોગાયતા

૭. પ્રબોધ કાળનું ગદ્ય : નટવરસિંહ પરમાર

સંદર્ભસૂચિ :

૧. સાહિત્યિક સંશોધન વિશે : સુમન શાહ , પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

૨. સાહિત્યિક સંશોધનની પદ્ધતિ : ચંપુ વ્યાસ , યુનિ.ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.

૩. સાહિત્યિક સંશોધન : નરેશ શુક્લ , પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

૪. સાહિત્યિક સંશોધનની પદ્ધતિ અને પ્રશ્નો : પ્રમોદકુમાર પટેલ, : અધીત - ૧૭ ગુજરાતીનો અધ્યાપક સંઘ.

૫. શોધગંગા ઓનલાઈન

